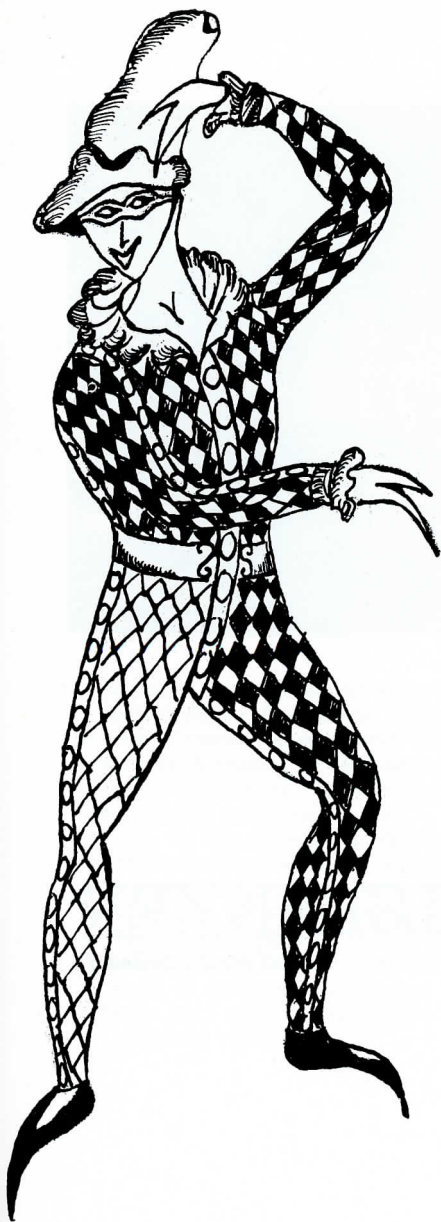

AARHUS TEATER

AARHUS TEATER

Direktion: POUL PETERSEN

Program

TEKSTBIDRAG:

EN NYTÅRSHILSEN

TIL VORE GÆSTER

STILL GOING STRONG

Fra: MIT LIVS CAVALCADE

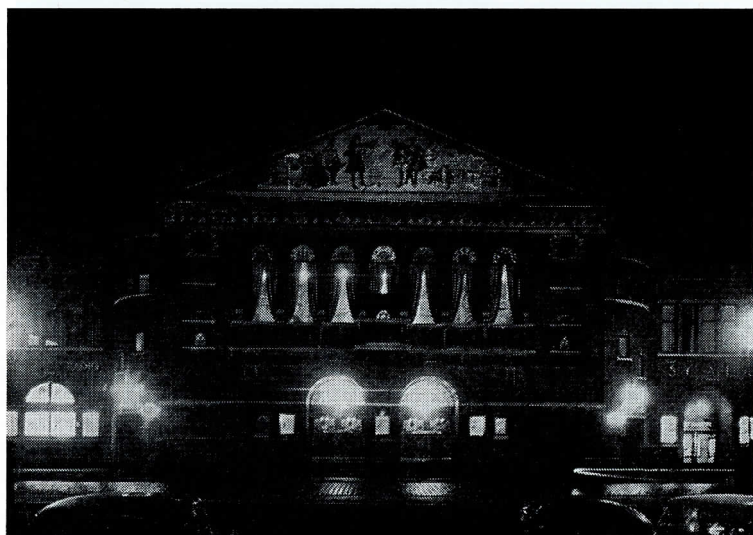
Noel Coward

ORIENTERING
REPertoirePLANER

Omslagstegning: Sikker Hansen

Vignet: Peter Eszterhas

Redaktion: Henning Hansen

Når man kaster et blik tilbage på det svundne års begivenheder på Aarhus Teater, forekommer det som en lang oplevelsesmættet rejse, med »Ulysses« vinkende farvel »von Ithacia« fjernt ude i den anden ende af skinnerne, og med de mange forestillinger liggende som et net af spændende, interessante eller hyggelige stationer på vor susende vej frem gennem året.

Nu er vort teatertog gledet ind til »det nye års perron«, hvor »Madame« omgivet af sine kavalerer smilende byder os velkommen. Vi stiger glade ud, strækker benene lidt – der er lige tid til en lille forfriskning. Vi hæver glassene og hilser rundt – passagerer og personale – »Tak for godt selskab på rejsen!« Så går vi over på den anden side af perronen, stiger op i det nypudsede fremtids-tog, sætter os til rette ved kupévinduet og begynder så forventningsfulde farten ind i »de nye mulighedsers land«.

Lykkelig rejse!

AARHUS TEATER

BEATRICE BONNESEN

TIL VORE GÆSTER!

Opførelsen af Noel Cowards »Madame« er Aarhus Teaters nytårshilsen til sit publikum, og den skal samtidig ses som et udtryk for teatrets ønske om at fejre nytår sammen med Dem på den festligst mulige måde.

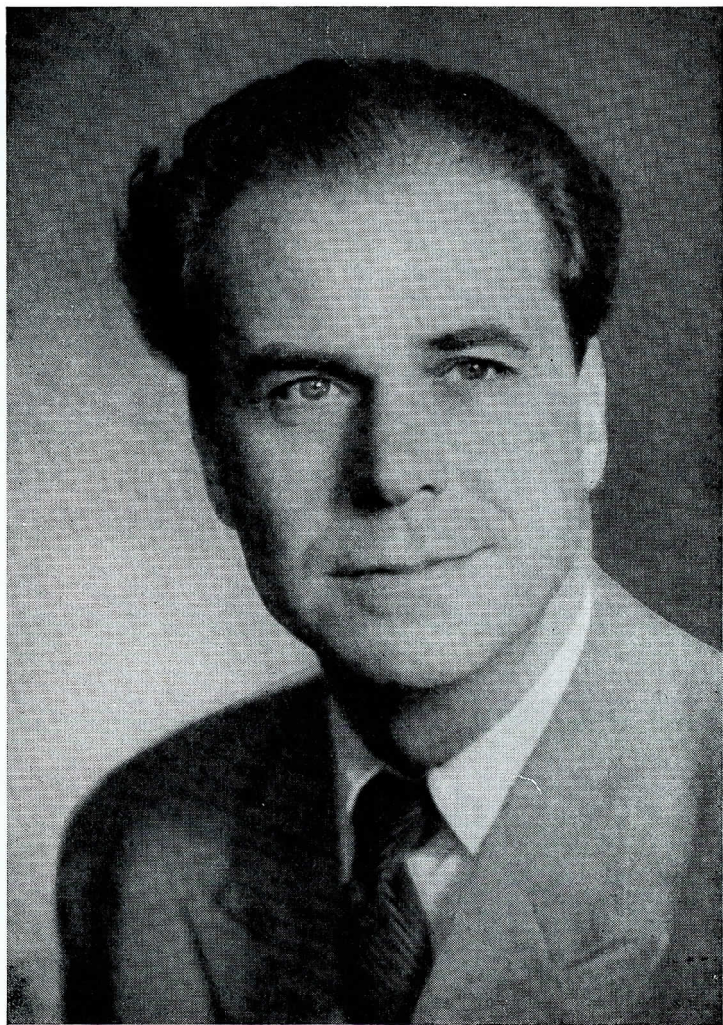
Samtidig skal vi fejre et gensyn med to kunstnere, som jeg ved, De sætter pris på: fru Beatrice Bonnesen, der har sat forestillingen i scene, og Ebbe Rode i rollen som Grev Raoul de Vriaac, den mandlige hovedperson i stykket, der – selv om det foregår i 1735 – er et moderne spil om kærlighed.

Fru Bonnesen, der her på teatret huskes fra to sæsoner, da hun var fastengageret som skuespillerinde med mange store roller, og for sin iscenesættelse af Tennessee Williams' »Flyvende sommer« i 1951, har en forkærlighed for lystspil – og ikke mindst Noel Cowards. Hun siger selv, at det fine ved lystspillet er, at ordene leger på overfladen, mens den virkelige handling foregår i skjul af dem. Hvad hun mener med det, vil De forstå, når De har set »Madame«.

Ebbe Rode er nu for tredje gang i løbet af få sæsoner Aarhus Teaters gæst. Han har tidligere været her i Ibsens »Vildanden« og Terence Rattigans »Fra Bord til Bord«, opgaver der gav ham muligheder for at vise flere sider af sit rige talent, og i aften viser han endnu en side af det.

Det er Teatret og mig personlig en stor glæde at byde Beatrice Bonnesen, Ebbe Rode og Dem velkommen til denne nytårsfest.

Deres

EBBE RODE

NOEL COWARD

Still going strong!

Der er et billede af Noel Coward, jeg aldrig har glemt. – Det var i de jublende majdage i 1945, lige efter fredsslutningen. Reginateatret heroppe i krydset sprang ud med den første engelske film, vi her i byen havde set i årevis. Den hed »Havet er vor skæbne«, og var produceret af Noel Coward. Desuden spillede han selv hovedrollen, kaptajnen på en destroyer der bliver sænket i Sudabugten under kampene om Kreta. – I to bevægende timer følger vi fortællingen om dette skib og dets mænd. I en af filmens sidste scener er de få overlevende blevet reddet over i en anden destroyer fra eskadren, og Noel Coward står nede i skibets hospital mellem sine sårede og døende mænd. Han retter sig lidt og går hen til den fremmede kaptajn, tager hans hånd og siger: »Tak, fordi I kom tilbage« – og med skyggen af et smil om den stædige hage: »Men du blev altså ikke eskadrechef denne gang, – jeg er her stadig!«

»Jeg er her stadig« – en replik i en filmrolle, der også dækker en af hemmelighederne bag Noel Cowards karriere, evnen til at komme igen. I det lille stykke, vi længere inde i programmet citerer fra hans erindringsbog, vil De kunne se, hvordan han, ikke uden humoristisk sans, beskriver de første tolv år af sin teatertilværelse som én lang vandring fra engageringskontor til engageringskontor. Ikke sandt, det er et noget andet billede end det, man hidtil har forestillet sig af denne lykkelige play-boy.

Først da han selv begyndte at skrive, kom succeserne – som dramatikere, som skuespiller og som iscenesætter. Det skuespil, han slog igennem med, hed »The young Idea«. Det skete i begyndelsen af tyverne, og Noel Coward omtaler selv stykket som et dårligt plagiat af Shaws »You never can tell«. Forlæggeren sendte det da også til Shaw for at konstatere, om han havde noget at indvende imod det. Kort tid senere fik Coward manuskriptet tilbage helt overmalet med ændringer og forslag, samt et brev hvis hovedindhold fastslog, at der var gode tegn til, at Coward kunne blive en god skuespilforfatter, forudsat at han, Coward, aldrig mere i sit liv læste noget af, hvad han, Shaw, havde skrevet.

MIME FØNSS

Som sagt, »The young Idea« betegnede optakten til en periode, der blev lysere og lysere. Endnu gik det dog temmelig trevent, i dag kan man både le og græde over, at Cowards to vidunderlige lystspil »Høfeber« og »Faldne Engle« i 1925 cirkulerede fra den ene London-teaterdirektør til den anden, uden at nogen af dem turde sætte det op.

Kort tid efter »Madame«s (The Marquise's) forholdsvis stiltfærdige succespremiere oplevede Coward en eksempelløs fiasko og en eksempelløs succes. Fiaskoen var det sydlandske lystspil »Sirocco« i 1928, hvor hovedparten af kritikerne forkyndte, at meteoret endelig var faldet ned og slukket for bestandig. – Tre år senere efter premieren på den storslåede »Cavalcade«, som han selv havde sat op på »Drury Lane« med et vældigt scenisk apparat og over firehundredre medvirkende, kom hans kvindelige sekretær Lorn morgenen derpå ind med kaffen og en favnfuld aviser og sagde med et smil: »Jeg tror, vores lille stykke er blevet en succes!« Det turde siges! Meteoret roterede stadig over stjernehimlen.

Hvad var det, der efterhånden åbnede verdens øjne for Noel Cowards talent. Først og fremmest hans evne til med en replik at give en situation eller person et overvældende komisk eller menneskeligt perspektiv. I »Disse lykkelige Dage« sidder en brud og venter på kareten, som selvfølgelig er forsinket. Stemningen bliver nervøs – ophidset og kulminerer til sidst i et vældigt skænderi mellem familiemedlemmerne. Hver enkelt replik karakteriserer personer og situation så almenmenneskeligt, at man midt i sine latterhulk griber sig i at tænke: »Det ku' have været hjemme hos os«.

Ud af alle Cowards øvrige egenskaber, som de kommer til udtryk i hans »comedies«, vil jeg netop fremhæve disse to – hans humor og hans menneskelighed – og så evnen til at komme igen. Noel Coward fyldte treogtres i december, men er stadig entertainer i internationalt format. Han skriver ikke så meget mere, men hvad gør det, når han stadig kan spille så henrivende vittig komedie, som vi oplevede det i den satiriske spionfilm »Vor mand i Havana«. Ind imellem publikums latterkluk ventede man næsten at se ham vippe med det ene øjenlåg i sit pokeransigt og hviske ned: »Oh boy, jeg er her stadig!«

H. H.

POUL PETERSEN

MADAME

Lystspil i tre akter af NOEL COWARD

Oversættelse: *Svend Methling* – Dekoration: *Jens-Anker Olsen*

Iscenesættelse: BEATRICE BONNESEN

Personerne:

Marquise Eloïse de Kestournel	MIME FØNSS
Greve Raoul de Vriaac	EBBE RODE (gæst)
Adrienne, hans datter	INGER GLEERUP
Esteban el duce de Santaguano	POUL PETERSEN
Miguel, hans søn	LARS LUNØE
Jaques Rijar, grevens sekretær	JØRGEN KROGH
Fader Clement	GUNNAR STRYHN
Hubert, tjener hos grev de Vriaac	BØRGE HILBERT
Alice, madames kammerpige	TONNY SPANGSBO

Handlingen udspilles på slottet Vriaac – nogle få timers rejse fra Paris –
et augustdøgn i 1735

Længste ophold efter 1. akt

Kostumerne fra Det kgl. Teater og Aarhus Teaters skræddersal ved *Maria Deleuran*

Spilletid ca. 2½ time

Belysning: *Carl E. Andreassen* – Sceneteknik: *Aage Riis* – Frisør: *Caroline Nielsen* – Regi: *Gustav Bentsen*

Inger Gleerup

Lars Lunoe

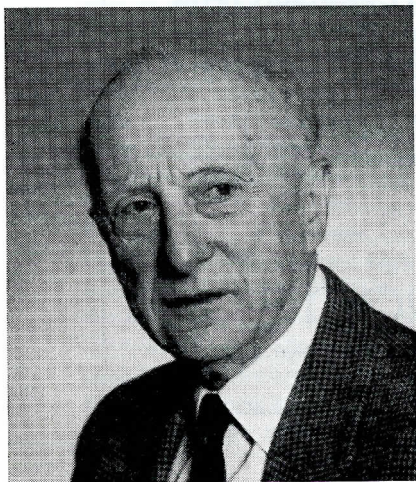
Jørgen Krogh

Borge Hilbert

Tonny Spangsbo

Gunnar Stryhn

Noel Coward:

Fra:

Min egen Cavalcade

I hele teaterlivet ved jeg ikke noget mere nedslående end den sædvanlige optagelsesprøve. En trist, nøgen scene, kun oplyst af et eller to skærende arbejdslys. En sløv akkompagnatør ved et vakkelvornt klaver. På anden eller tredje række i parkettet, med den mørke sal bag sig, sidder en lille flok mennesker, af hvem ens levebrød afhænger – som ustandselig hviker til hinanden, og hvis ansigter i de sjældne øjeblikke, da de er vendt mod scenen, røber en så fjendsk kedsommelighed, at de muntre ord bliver stikkende i struben, og de toner, der klang så fyldigt og skønt i badeværelset, nu kommer i kvalte kvæk. En yderligere rædsel er bevidstheden om, at kulissen er stuvende fuld af ubarmhjertige ærgerrigheder. Hvert øje er stålhardt i sin vagtsomhed og noterer med tilfredshed hver nervøs skælven og hver en falsk tone. De uerfarne lider naturligvis mest. De kaster sig i almindelighed ud i en eller anden langtrukken sang eller arie og bliver så midt i det hele slagen med forvirret tavshed ved et skarpt »Tak, det er nok!« fra parkettet og pianoets brutale stop, hvorefter de skælvende giver deres navn og adresse til regissøren og går deres vej, pint af bevidst-

heden om, at deres høje C, i hvilket de ville have lagt hele deres stemmestyrke, overhovedet ikke blev afleveret. De mere erfarne synger kun et enkelt refrain, og somme tider kun den sidste del af det, hvis det skulle være for langt. Dansere har det i almindelighed heller ikke rart, med mindre de tager deres egne akkompagnatører med, for har de kun den dame, som direktionen stiller til disposition, ændres deres omhyggeligt indstuderede tempi uvægerligt fra hurtigt til langsomt og fra langsomt til hurtigt uden hensyn til deres protester og gestikulationer og hennumlede ydmyge bønner.

Ved de fleste prøver bæres almindeligt dagligtøj, i almindelighed fikset op med lånt elegance. Jeg tror, at en hvid ræv, der tilhørte Beryl Norman, i løbet af en måned blev konstateret om halssens på nitten forskellige personer. Der er imidlertid altid nogle få, der møder i kostumer og sminker sig omhyggeligt. Fiskebensskørter, krinoliner, vaklevorne hjemmelavede tournurer og de uundgåelige Pjerrotdragter med krøllede kraver. Danserinder plejede at møde i fantasifulde »træningsdragter«, men i de senere år er de forskellige sløjfer og garneringer efterhånden forsvundet, og hele kostumet svundet ind til hverken mere eller mindre end ganske almindelig badedragt. Mit eget prøveudstyr var i almindelighed et blåt sæt tøj med en kulørt skjorte og slips, sokker og lommeterklæde, som stod dertil. Jeg havde ikke lært, at en sådan ensartethed i farver ikke passer sig for en velklædt mand. Min fremtræden var en blanding af sikkerhed og professionel livfuldhed. Den kendsgerning, at mit hjerte sad i bukserne, håber jeg ikke gik op for nogen. Jeg plejede at gå ind på scenen, bukke høfligt for orkesterpladserne og sige »God morgen« – somme tider på grund af nervøsitet en smule højere, end jeg havde tænkt mig. Når jeg så havde bortvist akkompagnatøren med en fyrstelig håndbevægelse, satte jeg mig ved klaveret på en stol, der uvægerlig var for lav eller for høj, afhaspede et par få kraftige indledningsak-korder, indvendig forfærdet over klaverets klang og kvalitet, men udvendig med den sorgløseste mine af verden. Jeg svingede brat rundt, sagde, hvad jeg ville synge, og tog fat, før nogen kunne få

tid til at standse mig. Min stemme var lille, men min udtale var klar og understregedes yderligere af en voldsom mimik. Min gengivelse af en sang var i disse dage et mønster på minutøs teknik. Virkningsfulde pauser, muntre latterudbrud, meget vidende øjekast. Alle de rekvisitter, som Harry Fragson og Margaret Cooper og Tom Claire tilsammen kunne levere. Tit, når det frygtede »Tak, det er nok« kom midt i et vers, foregav jeg ikke at have hørt det og fortsatte kun med let stigen i tempoet, indtil et andet og højere »Tak, det er nok« standsede mig, eller jeg fik lov til at fortsætte.

En dag afholdt Grossmith og Laurillard en stor antagelsesprøve på Chesbury-teatret. De forberedte opførelsen af en amerikansk operette »Oh, boy« med musik af Jerome Kern. Jeg havde fået et af de sædvanlige prøvekort og kom i teatret tidnok til at klemme mig frem foran dem, der var kommet før mig. Da jeg endelig var nået frem til scenen og klaveret og halvt igennem min sang, opdagede jeg, at Grossmith og Laurillard og alle deres satellitter i parkettet i den grad var optaget af deres samtale, at ikke en af dem så på mig. Jeg tav bomstille og ventede, til der var blevet tavshed. Derefter sagde jeg med, hvad jeg håber virkede som isnende værdighed, at jeg ikke kunne se formålet med at spille min tid med at synge for dem, hvis *de* fortsatte med at spille deres tid med ikke at høre på mig. Det gav et rædselslagent gisp i dem, der ventede ude i kulissen, og regissøren fumlede nervøst med sine papirer. Så gik George Grossmith, hvis optræden altid har været hævet over enhver dadel, hen til orkesterrampen og bad mig venligt om at begynde forfra på min sang. Da jeg var færdig, bad de mig om at komme ned i parkettet, hvor jeg efter et par indledende artigheder blev engageret til en gage af 12 pund om ugen. Hvad rolle jeg skulle spille, ville senere blive afgjort, men indtil da kunne jeg være forsikret om, at mit fremragende talent skulle få lov til helt og fuldt at udfolde sig.

SOM I EN DRØM

Aarhus Teaters februar-udspil bliver den med store forventninger imødesete Danmarkspremiere på Georges Schehadé's skuespil »Rejsen«. Schehadé er fra Libanon, professor ved universitetet i Beirut, og den ro, humor og fantasi som er østerlændingen egen, genfinder man i rigt mål i dette skuespil.

Handlingen er henlagt til havnebyen Bristol i sejlskibenes storhedstid i midten af forrige århundrede. Som modvægt mod sin kedsommelige ekspedienttilværelse i en knappeforretning hengiver den unge Christopher sig til romantiske drømme om vidunderlige rejser ud over verdenshavene. Han har sparet 20 £ sammen, som skal bruges til at virkeliggøre drømmen, og hans ven, rorgængerens Jim, lover for den sum at skaffe ham ombord i Englands hurtigste skib. Samme aften bytter Christopher tøj med en sømand i en knejpe ved havnen og bliver straks efter grebet af nogle søfolk, der beskylder ham for at have myrdet en ung søkadet i Brasilien. Ansigt til ansigt med døden digter Christopher en ny version af mordanklagen og forsvarer sig så overbevisende, at han ved dag gry frikendes mod at betale sine sammensparede 20 £ som bod til den døde. Uden de penge er hans rejse forbi, han må resignere og vende tilbage til knapperne, men også til den unge pige, der elsker ham og måske kan give hans liv et fremtidsmål i den virkelige tilværelse.

Jens Kruuse har foretaget oversættelsen, den franske tegner Crayon laver dekorationsudkast, og Ulf Stenbjørn står for iscenesættelsen af Schehadé's poetiske skuespil, som senest er blevet en strålende succes på Dramaten i Stockholm.

Repertoire-orientering

ODENSE TEATER har også nytårsaftenspremiere. Det er Hostrups herlige studenterkomedie »Genboerne« med Finn Lassen i sin gamle glansrolle som løjtnant v. Buddinge. Axel Bang og gæsten Else Marie er det frodige kobbersmedepar, Kåthe Kristensen og Lone Rode er datteren Rikke og kusine Malle. Den unge skuespiller Klaus Pagh skal prøve vingerne første gang i Klints klassiske rolle, Anker Tåsti er den forelskede Basalt, Claes Gill er Ahasverus, Jerusalems skomager, og John Larsen er smedesvend Madsen med løvefødder og gesvejsning. At komedien igen får den rette blanding af sorgløst studentertiliv, eventyr og jovial københavnsk borgerlighed, står Asger Bonfils som iscenesætter med ansvaret for.

Den uopslidelige gamle komedie spilles hver aften i januar – om dagen prøver næsten hele herrepersonalet under Edvin Tiemroths ledelse på Saul Lewitts »Andersonville« – en krigsforbryderproces fra den amerikanske borgerkrigs dage, som får premiere i begyndelsen af februar.

AALBORG TEATER har først officiel premiere nytårsdag på Moliere's berømte lystspil: »Don Juan« eller »Stengæsten«. Skuespillet er fra 1665. Moliere havde længe haft lyst til at skrive et skuespil over det kendte klassiske motiv og blev stærkt tilskyndet dertil af sine skuespillere og af begivenhederne omkring ham. (Forfølgelsen af hans skuespil »Tartuffe«). I mange af Don Juans replikker ligger en aktuel brod, som vi i dag kun kan ane, men som giver skikkelsen en mandig styrke og gør den menneskelig og nærværende tværs over århundrederne. Gæsten Preben Uglebjerg fremstiller Don Juan, og som hans tjener Sganarel møder man endnu en gæst, Hugo Herrestrup, kendt fra fjernsynets Holbergforestillinger. Susanne Bruun Koppel er Don Juans hustru Elvira, og Palle Reenberg er hans gamle fader Don Louis. Den dygtige unge instruktør Leon Feder står for opsætningen, og den svenske teatermaler Per Åhlin har lavet dekorationsudkast. »Don Juan« er et spændende eksperiment, der er længe imellem, den store franskmands glimrende skuespil dukker op på danske teatre, men næsten endnu mere spændende er det eksperiment, som den nordjyske landsdelscene vil præsentere sit publikum for i begyndelsen af februar: Bert Brechts skuespil »Den kaukasiske Kridtcirkel« i Hans Henrik Krauses iscenesættelse og med Gert Bastian, Laila Andersson og Eik Kock i hovedrollerne,

DET KGL. TEATER

Repertoire i januar 1963

SKUESPIL

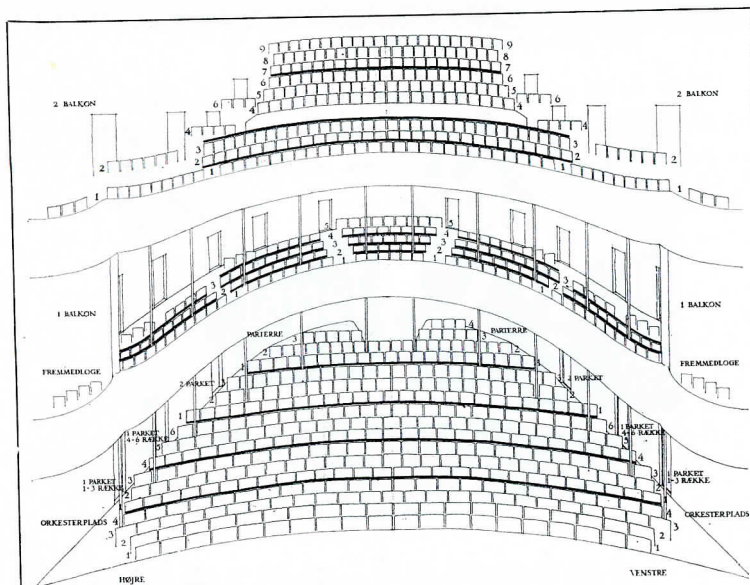
L. Holberg: Den Vægelsindede
Dürrenmatt: Fysikerne
Goldoni: Mirandolina
Ernst Bruun Olsen / Finn Savery: Teenagerlove
J. L. Heiberg: Nej

OPERA

Carl Nielsen: Saul og David
Mozart: Tryllefløjten
Mozart: Figaros Bryllup
Beethoven: Fidelio
Puccini: Boheme
Puccini: Gianni Schicci
Ca. 20. januar premiere:
Leo Janacek: Den fiffige lille Ræv. Iscenesættelse: Torben
Anton Svendsen

BALLET

Prokofieff / Bartholin: Symphonie Classique
N. V. Bentzon / K. Ralov: Døren
Marsine / Johan Strauss: Den skønne Donau
Bournonville / Lumbye, Holm: La Ventana
Bournonville / Glæser: Fjernt fra Danmark
Birgit Cullberg / Rangstrøm: Frøken Julie
Ca. 11. januar genoptages:
Bournonville / Gade, Helsted, Paulli: Napoli

	Ord. pris		Ord. pris
2. balkon, 7.-9. rk.	3,00	1. balkon, 3. rk., midtfor ..	16,00
2. balkon, 4.-6. rk.	6,00	1. balkon, 2. rk.	16,00
2. balkon, 2. rk., siderne ..	7,00	1. balkon, 1. rk.	19,00
2. balkon, 2.-3. rk., midtfor	8,00	Parterre	9,00
2. balkon, 1. rk.	10,00	2. parket, 1.-3. rk.	11,00
1. balkon, fremmedloge ...	20,00	1. parket, 4.-6. rk.	16,00
1. balkon, 4.-5. rk.	12,00	1. parket, 1.-3. rk.	17,00
1. balkon, 3. rk., siderne ..	8,00	Orkesterplads, 1.-4. rk. ...	19,00

Billetter kan købes og forudbestilles uden forhøjelse 6 dage frem fra kl. 11-18 i Scalas forhal. Efter kl. 18 salg til forestillingsaftenen i billetkontoret i teatrets forhal. — **Telefon 2 26 22.**

Billetpriserne kan forandres ved gæstespil, tourneur og særforestillinger. — Ved tlf.-bestilling betales et noteringsgebyr af 15 øre pr. billet. — Alle ovennævnte priser er incl. garderobe.